

**REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVA
ZYRA E AUDITORIT TË PËRGJITHSHËM / KANCELARIJA GENERALNOG
REVIZORA/OFFICE OF THE AUDITOR GENERAL**

Br. dokumenta: 23.0.10-2010-08

**IZVEŠTAJ REVIZIJE
O UVOZU, DOMAĆOJ KUPOVINI I RAZMENI ELEKTRIČNE
ENERGIJE OD STRANE ENERGETSKE KORPORACIJE KOSOVA ZA
2010 GODINU**

Priština, Maj 2011 godine

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
I. Uvod.....	5
II. Mišljenje iz prethodne godine.....	6
III. Istorijat	6
IV. Elektroenergetski Bilans za 2010 godinu	8
V. Potrošeni budžet u poređenju sa Odobrenim Budžetom.....	8
VI. Izveštavanje.....	9
VI.1 Usklađenost u odnosu na spoljno izveštavanje	9
VI.2 Kvalitet informacija	10
VII. Izvršenje Budžeta	11
VII.1 Subvencije.....	11
VII.2 Troškovi	12
VIII. Kontrola o upravljanju	16
VIII.1 Sistem unutrašnje kontrole.....	16
VIII.2 Unutrašnja revizija	16
IX. Opšti zaključak o Menadžmentu KEK	17
Dodatak I. Komentari KEK-a i odgovori KGR	18

Lista skraćenica

GFI	Godišnji Finansijski Izveštaji
GR	Generalni Revizor
KGR	Kancelarija Generalnog Revizora
MOVIR	Međunarodna Organizacija Vrhovnih Institucija Revizije (INTOSAI)
EFTE	Evropska Federacija Trgovaca Energijom
MPF	Ministarstvo Privrede i Finansija
MER	Ministarstvo Energije i Rudarstva
JP	Javno Preduzeće
MSR	Međunarodni Standardi Računovodstva
MSRJS	Međunarodni Standardi Računovodstva na Javnom Sektoru (IPSAS)
MSVIR	Međunarodni Standardi Vrhovnih Institucija Revizije (ISSAI)
KEK	Korporacija Energetike Kosova
KEA	Korporacija Energetike Albanije
RKJN	Regulativna Komisija za Javne Nabavke
RUE	Regulativni Ured za Energiju
PDV	Porez na Dodatu Vrednost
UR	Unutrašnja Revizija
ZJN	Zakon o Javnim Nabavkama promenjen i dopunjen datuma 8 Februar 2007. Uključujući novi zakon Br. 03/L-241 na snazi od 01. Decembra 2010 godine

Opšti sažetak

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) je izvršila reviziju upravljanja u vezi sa uvozom, domaćoj kupovini i razmeni električne energije za 2010 godinu.

Naša Revizija je izvršena u skladu sa međunarodnim standardima pripremljenih od strane INTOSAI (MOVIR) i uključila je testiranja i procedure za koje smo smatrali da su potrebne za davanje jednog mišljenja o upravljanju procesa uvoza, domaćoj kupovini i razmeni električne energije.

Upravljanje vladinim subvencijama od strane Korporacije Energetike Kosova (KEK) je urađeno u skladu sa namenjenim ciljevima u sporazumu MPF-KEK. KEK je obezbedio nekoliko fleksibilnih ugovora za nekoliko vrsta električne energije, uspevajući na taj način da poveća snabdevanje (uvoz) i da uštedi finansijska sredstva. Ovi oblici ugovora su izdati prema pravilima EFTE (Evropska Federacija Trgovaca Energijom).

Ali, uprkos tome tokom 2010 godine KEK nije uspeo da potroši sva sredstva namenjena za uvoz električne energije. Istovremeno, snabdevanje električnom energijom nije bilo stabilno (sprovođene su redukcije nad potrošačima).

KEK tokom 2010 godine je izvršila razmenu električne energije pretežno sa EKA. KEK je izvezio više u odnosu na uvoz za iznos od 23,813Mwh.

Domaći proizvođači nisu pružili dobro planiranje za njihove proizvodne kapacitete. Dok KEK nije stigao da ispuni na vreme sve ugovorene obaveze nad njima (zakašnjenja tokom izvršenja isplata).

Sa namerom da se poboljša funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i unutrašnjih kontrola, mi vam preporučujemo da osigurate:

- Dovoljne informacije u vezi sa subvencijama primljenim od Vlade;
- Optimalno korišćenje sredstava imajući za cilj stabilizaciju snabdevanja električne energije;
- Adekvatne kontrole registriranja podataka i procesa isplata; i
- Dobro upravljanje kupovine električne energije od domaćih proizvođača.

Primećene slabosti pokazuju da sistem unutrašnje kontrole treba da se poprave. U vezi sa time naša opšta preporuka za Odbor KEK-a je da jača kontrolu procesa upravljanja uvoza, lokalnih kupovina, i razmeni električne energije, imajući za cilj stabilizaciju snabdevanja električnom energijom.

Menadžment KEK-a se složio sa našim nalazima i zaključcima, i obavezala se da će napraviti sva zalaganja za adresiranje svih pruženih preporuka.

I. Uvod

Ova revizija KEK-a se tiče Subvencija Vlade za uvoz električne energije, kupovinu energije unutar zemlje i usluge električne energije tokom 2010 godine.

Na osnovu zakonskih zahteva KEK je sklopio ugovor sa jednom privatnom kompanijom za reviziju finansijskih izveštaja za 2010 godinu..

Odbor KEK-a je odgovoran za izveštavanje trošenja Vladinih Subvencija za uvoz električne energije, na osnovu sporazuma o Nadzoru i Kontroli između Ministarstva Privrede i Finansija (MPF) i KEK-a.

U ovoj reviziji mi smo analizirali:

- Dali data sredstva od KKB za uvoz (subvencije) su upravljane i potrošene na propisan način i za određenu namenu sporazumom;
- Dali izveštaji u vezi sa troškovima za uvoz i kupovinu energije daju istinito i objektivno stanje računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Dali su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa Zakonima i Uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu iz uvoza ili se tiče njega, kupovine i razmene električne energije.

Prvo smo obavili jednu privremenu reviziju KEK-a, baveći se kako su adresirali prethodne preporuke kao i kvalitet finansijskog upravljanja. Savetovali smo menadžment za adresiranje pitanja na finansijskim izveštajima, kroz memorandum revizije koji je dostavljen u mesecu decembar 2010 godine.

Mi smo preduzeli aktivnosti kao što sledi u nastavku:

- Pregledali smo izveštaje o uvozu i domaćoj kupovini u odnosu na odobreni budžet za 2010 godinu;
- Odredili smo dali su ovi izveštaji pripremljeni u skladu sa DSR – MSR i sprovodljivih zahteva;
- Odredili smo nivoe materijalnosti prihoda i troškova, kao prag za olakšavanje određivanja mišljenja koje se treba pružiti o izveštajima i finansijskim izveštajima;
- Sproveli smo jednu kombinaciju uzimanja uzoraka prema našem sudu i prema slučaju, tokom odabiranja transakcija za testiranje;
- Obavili smo sveobuhvatna supstancijalna testiranja o finansijskim transakcijama;

- Oslonili smo se na jednu vrstu kombinacija intervju, analitičkih pregleda, pregleda dokumenata i fizičkog overavanja da bi ocenili validnost i regularnost finansijskih transakcija; i
- Ocenili smo kvalitet rada Jedinice Unutrašnje Revizije u KEK u vezi sa područjem uvoza i kupovinu energije.

U ovom izveštaju mi nismo adresirali razloge za nedostatak električne energije ili procene u vezi sa opštim upravljanjem sistema, od proizvodnje pa do snabdevanja potrošača.

II. Mišljenje iz prethodne godine

Prošle godine nad Finansijskim Izveštajima KEK-a su izvršene revizije od strane privatne kompanije za reviziju Deloitte. O Finansijskim Izveštajima za 2009 godinu je pružano *Kvalifikovano Mišljenje*.

Osnove za kvalifikovanje mišljenja su bila ograničenja na delokrugu revizije što se tiče: tačnosti amortizacije imovine, neučestvovanje revizora na fizičko prebrojavanje zaliha na datum 31 decembar 2009 godine, i ne izračunavanje kako treba poreza na dobit za kraj godine na 31 Decembar 2009.

Kao drugo izraženo pitanje je bila nastavljanje zavisnosti od Vladinih grantova za uvoz električne energije kao i visok nivo nagomilanih gubitaka, što podiže sumnju o sposobnosti KEK-a za nastavak poslovanja.

Što se tiče upravljanja Vladinih Subvencija za uvoz električne energije nije isticano nešto posebno, osim prikazivanja vrednosti na Finansijskim Izveštajima.

III. Istorijat

KEK a.d. je Centralno Javno Preduzeće, koja je organizirana kao Deoničarsko Društvo i jedino je preduzeće energije u Republici Kosova.

Primarne funkcije Korporacije su proizvodnja uglja, proizvodnja električne energije, njegova distribucija, usluge prodaje i briga o potrošačima.

KEK je licenciran za snabdevanje i trgovinu – uvoz / izvoz električne energije na Kosovu.

KEK ima opštu obavezu da obezbedi održivo snabdevanje električnom energijom za potrošače sa domaće ili uvozne proizvodnje.

Kao posledica, KEK ima obavezu uvoza električne energije za ispunjavanje potreba potrošača, u vremenskim periodama kada snabdevanja električnom energijom su nedovoljna.

Ako se električna energija ne uvozi, nad potrošačima će se preduzeti mere redukcija.

KEK tokom 2010 godine nije stigla da obezbedi dovoljno električne energije za domaće potrošače.

Uvoz je predviđen godišnjim Elektroenergetskim bilansom zemlje, kojeg odobrava Ministarstvo koje je odgovorno za sektor energije.

Prema ovom Bilansu, KEK kao javni snabdevač i licencirano preduzeće za uvoz je organizirala i obavila uvoz električne energije. Ovaj uvoz treba da izvrši u skladu sa sprovodljivim zakonima konkurencije i državne pomoći.

Finansiranje uvoza električne energije je urađeno sredstvima iz Kosovskog Budžeta kroz Ministarstvo Privrede i Finansija.

KEK tokom 2010 godine je sklopila ugovore raznih oblika za uvoz električne energije sa namerom optimiziranja elektroenergetskog sistema, kao što su:

- Ugovor za Kupovinu Modulirane energije, koja podrazumeva uvoz energije obično od 07 do 23 sati. To je najčešći oblik ugovaranja;
- Ugovor za Kupovinu energije u Pik-u potrošnje, koja podrazumeva uvoz energije od 18 do 23 sati, u vremenu kada je potrošnja veća i ne može da se pokrije niti modeliranim uvozom;
- Ugovor za Kupovinu Hitne energije, što podrazumeva uvoz energije koja se planira da se izvrši samo u nepredviđenim slučajevima, u slučajevima kada proizvodne jedinice su pale sa sistema;
- Ugovor za Kupovinu energije Day-ahead (Dan unapred), ugovor po kojem uvoz može da se izvrši samo u potrebnim slučajevima (u nedostatku energije koji ne može da se pokrije proizvodnjom) i to naručivanje može da se obavi samo jedan dan unapred; i
- Ugovor za Kupovinu energije (u mreži), koja podrazumeva uvoz energije 24 sati dnevno, ovaj oblik ugovora retko se izvršava pošto KEK tokom noći ima višak električne energije.

Uvoz je sklopljen kroz procedure nabavki prema Zakonu o Javnim Nabavkama na Kosovu i izvršene su u različitim vremenskim periodama tokom 2010 godine. Razni oblici ugovora omogućavaju KEK-u fleksibilnost i trebalo bi da obezbede efikasnije snabdevanje električnom energijom.

IV. Elektroenergetski Bilans za 2010 godinu

Elektroenergetski Bilans je godišnji plan koji prikazuje godišnju proizvodnju energije, ugovoreni uvoz za pokrivanje nedostataka energije, kao i izvoz električne energije zbog plasmana viškova.

U nastavku prikazujemo izvršenje Elektroenergetskog Bilansa tokom 2010 godine, prema podacima prikazanih od strane KEK.

IZVRŠENJE ELEKTROENERGETSKOG BILANSA 2010				
Opis	Planiranje za 2010 godinu	Izvršenje za 2010 godinu	Izvršenje za 2009 godinu	Učešće u % za 2010 godinu
	MWh	MWh	MWh	%
Proizvodnja sa TE Kos. A	1,410,360	1,684,789	1,424,137	29%
Proizvodnja sa TE Kos. B	3,238,194	3,195,094	3,251,728	55%
Proizvodnja sa HC Gazivode	68,000	115,460	88,667	2%
Uvoz ugovorom	859,990	684,948	610,509	12%
Uvoz sa razmene		131,638	147,913	2%
Ukupna proizvodnja / uvoz	5,530,474	5,811,929	5,522,954	100%
Ukupna Neto potrošnja	5,343,412	5,465,265	5,241,901	91%
Izvoz ugovorom	224,214	195,220	264,895	3.2%
Izvoz razmenom		155,451		2.6%
Redukcije	82,506	194,911	381,065	3.2%
Ukupni troškovi / izvozi	5,679,778	6,010,847	5,887,861	100%

U ovoj reviziji nismo analizirali razloge za nedostatak električne energije. Niti smo ocenili upravljanje sistema od proizvodnje pa do snabdevanja potrošača.

Ova revizija uključuje samo proces regularnosti u vezi sa upravljanjem Vladinim Subvencijama za uvoz energije, kupovinu energije od domaćih proizvođača i razmeni energije.

V. Potrošeni budžet u poređenju sa Odobrenim Budžetom

Planirani uvoz Elektroenergetskim Bilansom za 2010 godinu je bio 859,990 MWh.

Za pokrivanje uvoza za 2010 godinu KEK je planirala finansijsku vrednost od 45,000,000€. Od njih, 10,000,000€, MPF je transferisala u Decembru 2009 godine, za pokrivanje prvog tromesečja 2010 godine. Dok preostali deo sredstava je odobren od strane Skupštine Republike Kosova Zakonom o Budžetu za 2010 godinu.

Na početku su odobrena 40,000,000€ za subvenciju, dok pregledom budžeta ova vrednost se smanjuje na 35,000,000€.

Tabela: Opis budžeta u odnosu na dodele sa KKB i njihovo izvršenje

Opis	Planiranje	Budžet sa KKB 2010	Budžet sa KKB u 2009 godini za 2010	Izvršenje 2010	Izvršenje 2009
Uvoz u €	45,000,000	35,000,000	10,000,000	39,685,409	46,268,817
Uvoz ugovorom u MWh	859,990			684,948	610,509
Uvoz u razmenama u MWh				131,638	147,913

Tabela pokazuje da budžetske dodele sa KKB su jednake sa planiranom vrednošću za uvoz električne energije.

U 2010 godini KEK je uvozila više energije u poređenju sa 2009 godinom, dok troškovi u finansijskoj vrednosti je manja za 6,583,408€.

Srednja cena električne energije u 2010 godini je bila manja, za 17.8€ za MWh (u 2010 godini je bio 57.94€, u odnosu na 2009 godini kada je bila 75.79€ za MWh).

Zaključak

Sa izuzetkom prikazanih promena između odobrenog budžeta i njegovog izvršenja, KEK je uvozila energiju u skladu sa Elektroenergetskim Bilansom odobrenog od strane Ministarstva, kao i sredstva je potrošila u skladu sa ciljevima vladinih subvencija.

VI. Izveštavanje

VI.1 Usklađenost u odnosu na spoljno izveštavanje

Na osnovu pravnih zahteva o izveštavanju JP, prema MSFI i prema sporazumu za nadzor između MPF i KEK-a, od strane KEK-a treba da izveštava kao u nastavku:

- a) Tromesečni izveštaji i godišnji izveštaj preduzeća za deoničara (MPF);
- b) Godišnji finansijski izveštaji;
- c) Tromesečni i godišnji izveštaji za RUE; i

- d) Tromesečni i godišnji izveštaji o Subvencijama, na osnovu sporazuma za Nadzor Kontrolu (MEF-KEK).

Izveštaji KEK-a na osnovu Sporazuma kojeg ima sa MPF o Nadziranju i Kontrolu datih Subvencija sa Budžeta Kosova za finansiranje uvoza električne energije, su bili glavni ciljevi za period izveštavanja.

Izveštavanje je urađeno na tromesečnim osnovama, na kojima su uključena odobrena sredstva od MPF, izvršeni troškovi za uvoz i transferisana sredstva (MPF u KEK) za period izveštavanja.

VI.2 Kvalitet informacija

KEK koristi informativni sistem (softver) računovodstva CAS. Na ovaj softver su moduli od kojeg se podaci prenose na Glavnu Knjigu i pripremaju se izveštaji i Finansijski Izveštaji. Računovodstvo se drži na osnovu dospelih obaveza, prema MSR. Tokom pregleda finansijskih izveštaja naša revizija je otkrila sledeće nalaze:

- KEK nije osigurala dovoljne informacije na izveštajima u vezi sa subvencionisanjem od Vlade i njihovom dodeljivanju za tekuću godinu; i
- Registriranja računa na pogrešnim registrima računovodstva u vrednosti od 60,990€. Ova vrednost je ispravljena od strane službenika KEK-a dok smo bili na reviziji. Ali, ovaj slučaj pokazuje da nedostaju dobre finansijske kontrole.

Nedostatak potpunih i pravovremenih informacija u vezi sa potrebnim registriranjima računovodstva mogu dovesti u sumnju verodostojnost izveštavanja. Ove slabosti mogu dovesti i odstupanja od načela računovodstva.

Zaključak

KEK još nije stigao da osigura jedan funkcionalni sistem unutrašnje kontrole koji bi osigurao kvalitet i verodostojnost informacija u Finansijskim Izveštajima. Zato, ubuduće treba da se angažuje da registriranja budu potpune i verodostojne u skladu sa sprovodljivim standardima.

Preporuka 1

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura da Direktor preduzima hitne mere da bi osigurala:

- Registriranja transakcija u vezi sa vladinim grantom i da se prikazuju dovoljne informacije na finansijskim izveštajima; i
- Kontrole tokom registriranja računa, da bi se preduhitnila sve greške ili moguće ne regularnosti.

VII. Izvršenje Budžeta

VII.1 Subvencije

Vladina subvencija odobren za KEK za 2010 godinu je bio 45,000,000€. Dok prenošena sredstva sa MPF na KEK su bila 39,020,995€, (10,000,000€ u 2009 godini). Ova sredstva su prenošena na glavnom žiro računu KEK-a.

U nastavku prikazujemo subvenciju u tabelarnom obliku.

Odobrene od KKB	Prenošene od MPF 2009	Prenošene od MPF 2010	Ukupna prenošena sredstva	Ne prenošena ostatak
45,000,000	10,000,000	29,020,995	39,020,995	5,979,005

Troškovi KEK-a za uvoz električne energije tokom 2010 godine su bila 39,685,408€. Pošto MPF za ovaj period je transferisala 39,020,995€, KEK zahteva da transferiše i 664,413€ da bi nadoknadila vrednost troškova sa uvoza. Za ovu vrednost trošak se desio u decembru 2010 godine, dok računi su dostavljeni u mesecu Januar 2011 godine.

Mi smo testirali ukupno potrošene subvencije i otkrili smo sledeće nalaze:

Razlika između podataka prikazanih od Trezora i podataka KEK-a

Trezor je pri MPF izveštavao subvencije za KEK u vrednosti od 29,035,995€, dok na žiro računu KEK-a su prenošena 29,020,995€, ili 15,000€ manje. Ova vrednost nije transferisana KEK-u, nego su trošak MPF izvršen od sredstava subvencionisanja za obučavanje svog osoblja.

Nepotpuno korišćenje subvencije, dok snabdevanje energijom nije bilo održivo

KEK nije stigao da koristi sva sredstva sa subvencije, odnosno 5.314,592€ ili oko 12% sredstava. U to vreme snabdevanje sa električnom energijom u nije bio održiv i tokom celog perioda su uvođene redukcije nad potrošačima.

Zaključak

KEK nije stigla da izvrši određene ciljeve u vezi sa snabdevanjem energijom. Konkretnije, nije stigla da stabilizuje snabdevanje električnom energijom, uprkos tome što je imala na raspolaganju sredstva za više uvoza.

Preporuka 2

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura:

- Efikasno upravljanje sredstava sa subvencija da bi osigurali održivo snabdevanje električnom energijom za domaće potrošače.

VII.2 Troškovi

2.1 Uvoz električne energije

Tekući troškovi za uvoz in električne energije za 2010 godinu su bila 39,685,409€.

- Pregledali smo proces uvoza električne energije od KEK-a;
- Ispitali smo dva tendera za uvoz električne energije za period 2010; kao i
- Testirali smo 16 isplata (računa) uvoza energije tokom 2010 godine u vrednosti od 20,733,176€ ili oko 52% ukupne vrednosti uvoza.

Procesi uvoza električne energije i ugovaranja se izvršavaju kroz procedure određene pravnim okvirom nabavke.

Pošto ponuđači za snabdevanje električnom energijom su pretežno spoljne kompanije, KEK je odlučila da standardni oblik ugovora na dosije tendera da zameni sa standardnom formom ugovora prema pravilima EFTE.

Ove forme ugovora su izrađena za korišćenje na energetsom tržištu i na njenim uslovima se predvidela veća fleksibilnost tokom snabdevanja. Kao rezultat ovih uslova KEK je imala dobiti, stižući da štedi finansijska sredstva i da stabilizuje elektroenergetski sistem.

Sve isplate u vezi sa izdatim računima od strane snabdevača električne energije, KEK izvršava od sopstvenih sredstava.

Zatim, prikladna dokumentacija isplata se dostavlja pri MPF, i MPF transferiše subvenciju ili neki njezin deo u KEK, unutar određenog vremenskog perioda.

Naša revizija je otkrila nalaze u nastavku:

Ugovor za uvoz energije su samo na engleskom jeziku

Pošto ugovori za uvoz energije su sklopljeni sa stranim kompanijama, čini neophodnim njihovu pripremu na engleskom jeziku. Ali, ako se one ne prevedu, mogu biti ograničenje za korisnike ove dokumentacije.

Slabe kontrole u procesu isplate računa za uvoz energije

Obavezivanje sredstava tokom započinjanja procedura za uvoz energije nije registrirano na adekvatnom kodu budžeta. Podaci prikazani na dokumentaciji Uputstva za Isplatu (ispunjen od strane nabavke u vremenu izvršenja isplata) ne usklađuju se sa podacima na računu i ugovoru (ime kompanije, broj ugovora i obavezivanje sredstava).

Ove slabosti i greške nisu registrirane ni tokom certificiranja i izvršenja isplata. To pokazuje da finansijske kontrole nisu funkcionirale kako treba na ovom procesu.

Zaključak

KEK generalno upravlja proces uvoza električne energije u skladu sa praksama iz Evropske Federacije Trgovaca Energije. Upravljanje sa nekoliko vrsta ugovora je bio jedan izazov za KEK, ali je rezultiralo sa povećanjem uvoza i štednjom finansijskih sredstava.

Nezavisno od toga, primetili smo da unutrašnje kontrole u ovom procesu su nedovoljne. Greške su se dogodile tokom procesa, od faze obavezivanja pa do sertifikacija isplata. To povećava opasnost od grešaka tokom izvršenja isplata.

Preporuka 3

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura:

- Da ugovori sklopljeni sa međunarodnim kompanijama za uvoz električne energije, da se prevode i na službenim jezicima. To bi olakšalo njihovu upotrebu; i
- Funkcionalne kontrole tokom procesa isplata, registrirajući sve podatke prema adekvatnim kodovima budžeta.

2.2 Kupovinu električne energije unutar zemlje

KEK za 2010 godinu je planirala kupovinu energije sa domaćih hidroelektrana u vrednosti od 3,000,000€. Dok tekući troškovi su bili 4,835,464.31€, ili oko 61% veća u poređenju sa planom.

Premašivanje budžeta za 61% se dogodilo zbog toga jer privatni domaći proizvođači električne energije ne planiraju dobro i na vreme u vezi sa njihovim proizvodnim kapacitetima. Takođe, dve kompanije za proizvodnju energije nisu dostavili na vreme KEK-u godišnje planiranje proizvodnje.

Tokom perioda 2010 KEK je imala ugovore sa 5 domaćim proizvođačima energije:

- HC Ibar Lepenac;
- HC Bistrica;
- HC Dikance;

- HC Beli Drim; i
- AEG Goleš.

Mi smo testirali regularnosti ugovora i testirali smo 16 isplata u vrednosti od 2,303,982€ ili oko 47% totala za ovu kategoriju troškova. Naša revizija je otkrila sledeće nalaze:

Zakašnjenja u isplaćivanju računa od strane KEK-a

Sa testiranja isplata za 16 računa, sedam njih su izvršena sa zakašnjenjem od osam do 33 dana.

KEK nije instalirala dobar sistem kontrole tokom izvršenja isplate. Program isplata u okviru KEK-a predviđa da se isplate unutar 45 dana, dok sa druge strane pojedinačni ugovori sa domaćim kupcima predviđaju jedan rok isplate unutar 30 dana.

Zakašnjenja za izvršenja isplata mogu dovesti KEK pred mogućim finansijskim kaznama.

Nepotpuno prikazivanje obaveza za domaću kupovinu električne energije

KEK je potpisao jedan ugovor za kupovinu energije sa AEG-Goleš. Na ovom ugovoru su predviđeni uslovi i cena za jedan MWh. Od ove kompanije, KEK je primio 470 MWh električne energije. Ali, ova energija nije fakturisana i njena finansijska vrednost nije registrirana na registrima računovodstva KEK-a.

Kao posledica toga, obaveze prikazane na finansijskim izveštajima su potcenjivane.

Zaključak

Na osnovu prikazanih nalaza za domaću kupovinu energije dolazimo do zaključka da nije bilo dobrog upravljanja od obeju ugovornih strana. Sa jedne strane proizvodna kompanija električne energije nije pružila potrebne informacije KEK-u, i sa druge strane KEK nije stigao da ispuni ugovorene obaveze.

Preporuka 4

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura:

- Da sve domaće proizvodne kompanije su na vreme dostavile godišnja planiranja o njihovim proizvodnim kapacitetima; i
- Adekvatne kontrole tokom procesiranja isplata. Isplate da se izvrše u skladu sa ugovorom, kao i da se prikazuju sve obaveze organizacije.

2.3 Razmene električne energije

KEK je sklopio sporazum o razmeni električne energije sa nekoliko elektroenergetskih kompanija iz raznih zemalja. To je urađeno sa namerom stvaranja uslova za stabilizaciju elektroenergetskog sistema, odnosno optimalno korišćenje viškova ili nedostatka električne energije.

Tokom 2010 godine razmene su izvršene pretežno sa Elektroenergetskom Korporacijom Albanije (EKA), ali bilo je razmena i sa Švajcarskim Kompanijama: Energy Financing Team (EFT) i EGL Elektrizitats-Gesellschaft Laufenburg (AG).

Razmene električne energije koje je izvršila KEK tokom 2010 godine izraženo u MWh

Mesec	Uvoz EKA	Izvoz EKA	Izvoz EGL	Izvoz EFT	Bilanci
Januar	-66020				-66020
Februar	-12625	320	60		-12245
Mart	-1870	9520	720		8370
April	-17710	1500			-16210
Maj	-17386	4132		360	-12894
Juni		60407			60407
Juli		5928		4230	10158
Av gust		17154		1600	18754
Septembar		29912	935	3290	34137
Oktobar	- 14 547	5 299	94	8 640	- 514
Novembar	-1000	1350			350
Decembar	-480				-480
Ukupno	-131638	135522	1809	18120	23813

Gornja tabela pokazuje da je KEK u razmeni energije izvozila 23,813MWh više nego što je uvozila u obliku razmena. Izvozi su pretežno izvršeni tokom noćnih sati kada KEK ima višak električne energije.

Najveći deo razmene je izvršeno sa EKA, gde je bilo približno istog bilansa. Dok sa kompanijama EGL i EFT samo je izvozila električnu energiju, pošto KEK je imao stari dug nad njima. Dok ove trgovinske kompanije energije nisu bile zainteresirane da daju energiju u obliku razmene.

Naša revizija je fokusirana na razmenama električne energije između KEK-a i EKA realiziranih tokom 2010 godine. Dok naša detaljna testiranja su uključila mesece April, Oktobar i Decembar.

Prema izvršenim testiranjima, primetili smo da razmene električne energije su izvršene prema uslovima predviđenim u sporazumu.

VIII. Kontrola o upravljanju

VIII.1 Sistem unutrašnje kontrole

Dobar sistem unutrašnje kontrole pomaže svaku budžetsku organizaciju za dostizanje određenih ciljeva za što bolju upotrebu javnog novca, osiguravajući verodostojno finansijsko i operativno izveštavanje.

Zaključak

Odnoseći se na nalaze ovog izveštaja, dolazimo do zaključka da KEK još nije stigao da uspostavi jedan jak sistem unutrašnje kontrole koji bi osigurao potrebno upravljanje i verodostojni finansijski sistem.

Preporuka 5

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura:

- Adekvatno funkcioniranje kontrole da bi se preduhitрила mogućnost za greške i moguće nepravilnosti, osiguravajući dostizanje određenih ciljeva.

VIII.2 Unutrašnja revizija

Unutrašnja revizija je važan segmenta osiguranje višeg menadžmenta i upravnike Preduzeća da mehanizmi unutrašnje kontrole su dizajnirani i sprovode se pravilno. Tamo gde se primećuje da unutrašnje kontrole ne funkcionišu kako treba, unutrašnja revizija pruža savete i preporuke kako da se one poboljšaju.

Tokom 2010 godine, Jedinica Unutrašnje Revizije je obavila revizije sa različitim ciljevima. Dok u vezi sa našim ciljem revizije nadovezuju se dva izveštaja: Izveštaj koji je izvršen za Departman Upravljanja Kapacitetima “Revizija procedura Prodaje Električne Energije tokom Noći” i “Revizija Donacija i Vladinih Grantova” tokom 2009 godine.

U ovim izveštajima su pružene nekoliko preporuka za poboljšavanje sistema kontrole, i potrebna registriranja računovodstva vladinih grantova, ali KEK nije stigao da adresira sve njihove preporuke.

Preporuka 6

Preporučujemo Odbor KEK-a da osigura:

- Kontinuirano adresiranje preporuka unutrašnje revizije, da bi se poboljšalo i dalje sistem unutrašnje kontrole.

IX. Opšti zaključak o Menadžmentu KEK

Upravljanje vladine subvencije od strane KEK-ua je bilo u skladu sa sporazumom MPF-KEK.

KEK je osigurao nekoliko fleksibilnih ugovora za nekoliko vrsta električne energije, uspevajući na taj način da poveća snabdevanje sa električnom energijom kao i da uštedi finansijska sredstva. Ove forme ugovora su izdata prema pravilima EFET.

Ali, uprkos povećanju snabdevanja KEK nije stigao da potroši sva sredstva namenjena za uvoz električne energije za 2010 godinu. Istovremeno snabdevanje sa električnom energijom nije bilo stabilno (za ovaj period je bilo redukcija za potrošače).

KEK tokom 2010 godine je izvršila razmenu električne energije pretežno sa EKA. KEK je izvezio više u odnosu na uvoz za iznos od 23,813Mwh.

Domaći proizvođači nisu pružili dobro planiranje za njihove proizvodne kapacitete. Dok KEK nije stigao da ispuni na vreme sve njihove ugovorene obaveze (zakašnjenja tokom izvršenja isplata).

Opšta preporuka

Preporučujemo Odbor KEK-a:

- Da se pojača i dalje kontrola tokom upravljanja procesa uvoza, domaće kupovine i razmeni energije, imajući za cilj stabilizaciju snabdevanja električnom energijom u zemlji.

Dodatak I. Komentari KEK-a i odgovori KGR

Menadžmentu KEK-a je pružena mogućnost za pružanje komentara o nacrtu ovog Izveštaja. Menadžment je prihvatio naše nalaze i zaključke prikazanim na Izveštaju revizije o uvozu, domaćoj kupovini i razmeni energije za 2010 godinu i nije pružila neki svoj komentar.

U nastavku, oni su se obavezali da će uraditi sva zalaganja za adresiranje svih pruženih preporuka.